

Nevalstisko organizāciju un nozares profesionālo organizāciju (NONPO) pārstāvju padomes SANĀKSMES PROTOKOLS

Vieta: Valsts SIA „Nacionālais rehabilitācijas centrs „Vaivari””

Vaivaru Tehnisko palīglīdzekļu centrs

Adrese: Ventspils iela 53, Rīga, LV-1002

Datums: 14.01.2015. plkst.9:30

Sanāksmi vada: Nevalstisko organizācijas un nozares profesionālo organizāciju pārstāvju padomes (turpmāk –NONPO) priekšsēdētājs Mārtiņš Karnītis

Piedalās NONPO pārstāvju padomes locekļi:

Protezēšanas, ortozēšanas un tehniskās ortopēdijas asociācija

Biedrība “Latvijas bērniem ar kustību traucējumiem”

Biedrība “Bērnu un jauniešu rotaļu un attīstības centrs Oranžais stars”

Latvija Spina bifida un Hidrocefalijas biedrība

Latvijas Ergoterapeitu asociācija

Latvijas Muguras smadzeņu bojājumu biedrība

Labklājības ministrija

Invalīdu un viņu draugu apvienība “Apeirons”

Privātpersona

M.Toms

V.Grigāne-Drande

I.Baļe

J.Krūmiņa

K.Bormašovs

M.Karnītis

I.Pikše

A.Bolis

N.Gūtmanis

Nepiedalās NONPO pārstāvju padomes locekļi:

Invalīdu apvienība “Jūnijs”

Fonds “Ziedot”

I.Šatkovska

S.Endzele

Citi dalībnieki:

VTPC vadītāja

VTPC kvalitātes vadības sistēmu speciāliste

VTPC vecākais ārsts konsultants rehab. un tehn.palīglīdz.pakalp.jaut.

VTPC juriskonsults

L.Nelsone

M.Zilgalve

A.Vētra

S.Priedīte

Protokolē:

NONPO pārstāvju padomes sekretāre

V.Grigāne-Drande

Darba kārtība:

Nr.p.k.	Tēma	Ziņotājs/iesaistītie
1.	Personu izvirzīšana darbam iepirkuma komisijā.	NONPO pārstāvju padomes locekļi, VTPC
2.	Iesnieguma par iestāšanos NONPO pārstāvju padomē apstiprināšana	V.Grigāne-Drande NONPO pārstāvju padomes locekļi
3.	VTPC saņemtās sūdzības un to risinājumi	VTPC, NONPO pārstāvju padomes locekļi
4.	NVO apkopoto sūdzību un ierosinājumu analīze.	VTPC, pieaicinātie, klātesošie organizāciju pārstāvji, N.Gūtmanis
5.	Situācija speciālo ortožu izgatavošanas jomā un tās iespējamie risinājumi.	J.Krūmiņa, VTPC pārstāvji, A.Vētra, NONPO pārstāvju padomes locekļi.
6.	Jaunās mājaslapas saturs, koncepcija un plānotās iespējas	VTPC, NONPO pārstāvju padomes locekļi.
7.	Citi aktuālie jautājumi	Laika trūkuma dēļ netika izskatīts

1.

NONPO pārstāvju padomes priekšsēdētājs M.Karnītis atklāj sanāksmi.

VTPC vadītāja L.Nelsone lūdz samainīt darba kārtības 3. un 4.punktu, pamatojot, ka tā pāreja būtu loģiskāka un informējot padomi, ka vēlāk sanāksmei pievienosies prof. A.Vētra.

Sanāksmes dalībnieki vienbalsīgi piekrīt darba kārtības punktu maiņai.

2.

M.Karnītis informē par NONPO pārstāvju vēlmi piedalīties Iepirkumu komisijas darbā. L.Nelsone informē par līdzšinējo sadarbību ar nevalstiskajām organizācijām iepirkumu jomā un pagājušā gada pieredzi iepirkumu veidošanā.

Par jautājumu izsakās: M.Karnītis, V.Grigāne-Drande, J.Krūmiņa, A.Bolis, N.Gūtmanis

Tiek apspriests jautājums, kā konkrētas personas piedalās iepirkuma izskatīšanā un kā pārējo nevalstisko orgaizāciju biedri var piedalīties tehnisko specifikāciju apspriešanā.

Nolemj:

Uz nākošo NONPO sēdi izvirzīt konkrētus pārstāvjus –konsultantus VTPC tehnisko palīgīdzekļu iepirkumiem.

3.

V.Grigāne-Drande informē par interesi iestāties NONPO pārstāvju padomē, ko izrādījusi Latvijas Paralimpiskā komiteja un Latvijas audiologopēdu asociācija. Sanāksmes dalībnieki tiek iepazīstināti ar iesnieguma par uzņemšanu NONPO pārstāvju padomē formu.

Par apspriežamo jautājumu izsakās M.Karnītis, V.Grigāne-Drande, L.Nelsone

Nolemj:

Apstiprināt iesnieguma formu piedāvātajā redakcijā.

4.

V.Grigāne-Drande informē par biedrību darbu nevalstisko organizāciju biedru sūdzību savākšanā un ierosinājumu izstrādē. Apkopotie ierosinājumi tiek izskatīti detalizēti pēc iepriekš veidota saraksta:

4.1. Izstādājot tehniskās specifikācijas tehnisko palīglīdzekļu iepirkumiem, iesaistīt NVO, kas reāli ikdienā lieto šos palīglīdzekļus.

Par ierosinājumu izsakās L.Nelsone, informējot, ka šis jautājums tika atrunāts sanāksmes darba kārtības pirmajā punktā.

4.2.TPL centra klientiem izsniegt veselības stāvoklim piemērotus ergonomiskus un kvalitatīvus tehniskos palīglīdzekļus, tajā skaitā ortozes un apavus.

Par jautājumu izsakās L. Nelsone, K.Bormasovs, I.Baļe. V.Grigāne-Drande, M.Karnītis, N.Gūtmanis, A.Bolis,

4.2.1. Par ierosinājumu izsakās L.Nelsone, informējot, ka tehnisko palīglīdzekļu kvalitāti nevar apšaubīt, tie ir atbilstoši Eiropas Savienībā pieņemtajiem kvalitātes standartiem.

4.2.2. Iebilst J.Krūmiņa, norādot uz problēmām ap ortožu kvalitāti. Tiek ierosināts ortožu kvalitātes jautājumu izskatīt atsevišķi kopā ar sanāksmes darba kārtības 5. punktu, visi klātesošie ierosinājumam piekrīt.

4.2.3. Tiek izvērst jautājums par bērnu ratiem un to svaru. L.Nelsone skaidro, ka atsevišķām diagnozēm vieglus bērnu ratus nav iespējams lietot bērnu veselības stāvokļa dēļ, tajā pašā laikā uzsverot, ka atkārtotā iepirkumā tika ietverti arī viegli bērnu rati pacientiem ar tādām diagnozēm, kam šādus ratus iespējams lietot. Šis iepirkums beidzās bez rezultāta, tāpēc pagaidām šādi rati vēl nav iepirkti. Tādi tiks arī ietverti nākamajā iepirkumā.

4.2.4. Tiek izvērst jautājums par aktīvajiem ratiem un palīglīdzekļiem, kurus personas pasūta, aizpildot anketas par saviem antropometriskajiem rādītājiem. Tiek izvērsta diskusija par anketu precizitāti un uzlabojumiem.

4.3.Apmācīt valstī strādājošos ortožu un ortopēdisko apavu izgatavošanas speciālistus

Tiek ierosināts ortožu kvalitātes jautājumu izskatīt atsevišķi kopā ar sanāksmes darba kārtības 5. punktu, visi klātesošie ierosinājumam piekrīt.

4.4.Efektizēt sistēmu un vismaz bērnu un jauniešu (līdz 25 gadu vecumam) palīglīdzekļu iegādē pakāpeniski pāriet uz „nauda seko pacientam” principu, kas paredz, ka pacients var saņemt specializēto palīglīdzekli vai ekvivalentu naudas apjomu cita (skaidrībai - ne tiešā veidā naudu, bet konkrētas summas apmaksu palīglīdzekļa ražotājam no valsts budžeta), piemērotāka līdzekļa iegādei, papildus piemaksājot no privātajiem līdzekļiem.

Par jautājumu izsakās I.Pikše, norādot, ka atsevišķam palīglīdzekļu grupām valsts līdzmaksājuma princips jau ir ietverts likumdošanā, lai šo principu efektizētu, vajag rosināt Ministru kabineta noteikumu izmaiņas, papildinot to palīglīdzekļu klāstu, ko var iegādāties ar valsts līdzmaksājumu. Tiek rosināts meklēt modeļus,ka palīglīdzekļus ar līdzmaksājumu atpirkt atpakaļ no lietotājiem un modeļus, kā persona palīglīdzekli, ko lieto, var atpirkt īpašumā.

4.5.Primāri „nauda seko pacientam” sistēmu ieviest ortožu izgatavošanai.

Tiek ierosināts ortožu kvalitātes jautājumu izskatīt atsevišķi kopā ar sanāksmes darba kārtības 5. punktu, visi klātesošie ierosinājumam piekrīt.

4.6. Nodrošināt kvalitatīvu palīglīdzekļu aprūpi un remontu, uz remonta laiku izsniedzot tādu pašu vai līdzīgu piemērotu palīglīdzekli.

L.Nelsone uzsver, ka iespēju robežās palīglīdzekļi tiek izsniegt uz remonta laiku. Uzlabot sistēmu naudas ierobežojuma dēļ pagaidām nav iespējams.

4.7. Bērniem un jauniešiem aktīvā augšanas vecumā kontrolēt palīglīdzekļa piemērotību, ja nepieciešams, veicot pacienta monitoringu vismaz 3 mēnešus pēc palīglīdzekļa izsniegšanas. Sevišķi aktuāli tas ir par ortožu izgatavošanu.

L.Nelsone uzsver, ka šis ir labs ierosinājums, taču ierosina šo punktu izskatīt kopā ar jautājumu ortozēm. Padome piekrīt.

4.8. Izstrādāt sistēmu, kas paredz, ka rindā uz jaunu palīglīdzekļi var stāties savlaicīgi, un to saņemt atbilstoši ķermeņa izmaiņām, nevis pēc iepriekšējā palīglīdzekļa nodošanas atpakaļ. Šobrīd tas tiek darīts ar ārstu pamatojumu, pamatojoties uz laika trūkumu šis punkts plašāk netiek izvērst.

Nolemj:

4.1. Uz nākošo NONPO sagatavot ierosinājumus anketu satura uzlabošanai, lai novērstu interpretācijas anketu aizpildīšanā.

4.2. Biedrībām līdz 14.02. iesūtīt ierosinājumus izmaiņām MK noteikumos par tehniskajiem palīglīdzekļiem uz e-pastu ineta.pikse@lm.gov.lv. Nākamajā reizē I.Pikše prezentēs plānotās izmaiņas MK noteikumos.

5.

M.Zilgalve informē par VTPC reģistrēto iesniegumu skaitu un raksturu. Pamatojoties uz sūdzībām VTPC 2014. gadā rīkojis nodarbības darbiniekiem ar psihologu par komunikāciju ar klientiem, rīkojis pārbaudes pakalpojuma sniedzējiem, strīdus komisijas. Ar pakalpojuma sniedzēju, par kuru saņemtas 8 sūdzības, 2014.gadā pakalpojuma līgums nav noslēgts. L.Nelsone norāda, ka tikpat kā nav sūdzību par ortožu kvalitāti. Par apspriežamo jautājumu izsakās M.Zilgalve, L.Nelsone, V.Grigāne-Drande, I.Baļe.

6.

Situācija speciālo ortožu izgatavošanas jomā un tās iespējamie risinājumi.

Par apspriežamo jautājumu izsakās L.Nelsone, J.Krūmiņa, V.Grigāne-Drande, A.Bolis, M.Karnītis.

L.Nelsone norāda, ka VTPC tikpat kā nav sūdzību par ortožu izgatavošanas kvalitāti. V.Grigāne-Drande piedāvā meklēt risinājumus, kas atļauj ortozes iegādāties tur, kur vēlas, neatkarīgi no valsts robežām, atzīstot, ka lietotāja kļūda ir tā, ka netiek rakstītas sūdzības VTPC. J.Krūmiņa norāda, ka lietotāja interese nav neslēgt līgumu ar vietējiem ražotājiem, bet nodrošināt to, lai vietējie ražotāji mācās un izgatavo kvalitatīvas preces tepat. J. Krūmiņa stāsta savu pieredzi, ka viņas bērnam ir izgatavotas kvalitatīvas nakts ortozes, bet viņa izgatavošanas procesā stāvēja speciālistam blakus. L.Nelsone norāda, ka MK noteikumi neļaus pirkt ortozes ārzemēs.

Tā, ka vēl nav ieradies profesors Vētra, tiek nolemts diskusiju par ortozēm turpināt pēc nākamā darba kārtības jautājuma.

7.

L.Nelsone ziņo par informatīvajiem materiāliem, ko 2014. gadā izstrādājis VTPC, tiek demonstrēts video materiāls ar palīglīdzekļu veidiem, ko paredzēts likt mājaslapā, izmantot informatīviem mērķiem, rādīt Vaivaru rehabilitācijas centra vestibilā un Tehnisko palīglīdzekļu centra uzgaidāmajā zālē. J.Krūmiņa ierosina materiālu ievietot arī biedrību mājaslapā.

Tiek demonstrētas fotogrāfijas ar tehniskajiem palīglīdzekļiem. L.Nelsone informē, ka dažas komunikācijas palīgierīces vēl nav iepirkas, jo nav atbilstošas kvalitātes ierīču. VTPC

Audiologopēde ir sagatavojusi sarakstu ar 26 iestādēm, kur braukt un stāstīt par komunikāciju palīgīdzekļiem.

M.Karnītis precizē, vai ir pietiekami, ka katram palīgīdzeklim mājaslapā ievietota 1 fotogrāfija, A.Bolis interesējas, vai mājaslapa būs pielāgojama cilvēkiem ar redzes problēmām, būs maināms kontrasts. VTPC atbild, ka attēliem būs iespējams iegūt palielinājumu ar lupas palīdzību. V.Grigāne-Drande precizē, kādas sadaļas mājaslapā būs, jo tika lūgts prezentēt koncepciju. VTPC skaidro, ka tiks saglabātas esošās sadaļas, izvietota cilvēka pašnovērtējuma anketa, sadaļa ārstiem un speciālistiem. Rodas jautājums par valodas stilu, kādā tiek rakstīti teksti mājaslapai. V.Grigāne-Drande norāda, ka jautājumā bija cerēts redzēt koncepciju mājaslapai, ne tikai fotogrāfiju materiālus. L.Nelsone norāda, ka, ja NONPO pārstāvjiem ir ieteikumi, tos labprāt uzklausa. M.Karnītis norāda, ka pēc viņa rīcībā esošās informācijas otri bildi palīgīdzekļiem nevarēs tehniski pievienot, tiek diskutēts par iespēju aprakstos norādīt saites uz ražotāju mājaslapām, kur pieejami visprecīzākie palīgīdzekļu apraksti.

Par apspriežamo jautājumu izsakās L.Nelsone, M.Karnītis, A.Bolis, V.Grigāne-Drande, J.Krūmiņa, K.Bormasovs, M.Toms

8.

Turpinājums jautājumam par situāciju speciālo ortožu izgatavošanas jomā un tās iespējamajiem risinājumiem.

Norādot, ka ortožu jautājums nav viņa specializācija, atļauju pamest sanāksmi lūdz A.Bolis. Pārējie piekrīt. Sanāksmei piedrojas A.Vētra.

Par apspriežamo jautājumu ziņo J.Krūmiņa, izsakās L.Nelsone, V.Grigāne-Drande, M.Karnītis. I.Pikše

J.Krūmiņa norāda, ka ministrijai jāmeklē risinājumi, lai finansētu Eiropas Savienībā iegādātas ortozes, un ne biedrībām, ne vecākiem nav jadamā risinājumi, kā to izdarīt, tas ir valdības uzdevums. Tāpat tiek norādīts, ka jāmaina bāzes cena ortozēm, jāveic aprēķini, cik reāli maksā ortozes, jo atvēlētā nauda ir tāda, ka nevar neko izgatavot. Skaidri jāapkopo, kāda tipa ortozes Latvijā neizgatavo un veikt izmaiņas normatīvajos aktos, lai vecākiem nav jāmeklē, vai šādu ortozi var, vai nevar izgatavot. V.Grigāne – Drande norāda, ka ar portāla ziedot.lv starpniecību 2014. gadā savākti 31866 eiro ortožu izgatavošanai. L.Nelsone lūdz ziedot.lv sniegt informāciju par ortozēm, kuras iegādātas pat ziedotajiem līdzekļiem (par diagnozēm un kādas ortozes).

J.Krūmiņa norāda, ka ziedot.lv nav vienīgais ziedojumu vācējs, vēl ir fonds Labdaris,Varonis u.c., arī ģimenes krāj līdzekļus

J.Krūmiņa stāsta, ka rakstīts iesniegums NVD, V.Grigāne-Drande norāda, ka sūdzību skaits nav vienīgais rādītājs, pēc kā jāvadās, par šo tēmu runāts medijos, ziedotāju savāktais naudas apjoms arī ir rādītājs. No lietotāja viedokļa ideālākais modelis būtu atrast iespēju, lai ortozes ar līdzmaksājumu var iegādāties Eiropas Savienībā. M.Karnītis norāda, ka tādā gadījumā šāds punkts būtu jāattiecinā arī uz ratiem. Turpinās detalizēta diskusija par ortozēm un ortožu apaviem. J.Krūmiņa norāda, ka ģimenes ārstiem nav informācijas, kādos gadījumos jāstājas rindā uz individuāli izgatavojamiem ortožu apaviem.

V.Grigāne-Drande norāda, ka ir problēma ar ortožu kvalitātes pārbaudi, lai ražotājs sekotu sava izstrādājuma kvalitātei un pilnīgu samaksu saņemtu tikai pēc tam, kad ortoze ir pārbaudīta un atzīta par labu esam, minot piemēru, kad ortoze, kas sākotnēji likās kvalitatīva, pēc dažiem mēnešiem izraisīja gūžas deformāciju.

A.Vētra norāda, ka jau labu laiku tiek diskutēts, ka būtu jāierobežo to speciālistu loks, kas var sniegt atzinumu par ortožu, protēžu un ortopēdisko apavu nepieciešamību, NONPO pārstāvju domas šajā jautājumā dalās, tiek uzsvērts, ka plašāks ārstu loks nodrošina labāku pieejamību tehniskajiem palīgīdzekļiem tajos reģionos, kur ārstu speciālistu ir maz.

A.Vētra stāsta, ka ir bijusi tikšanās ar Bērnu slimnīcas pārstāvjiem par iespēju pilnveidot konsiliju sistēmu, nolikumu. Tāpat paredzēti papildinājumi MK noteikumos nr. 1529 par pacientu atlasīšanai uz ārzemēm utt. Tiek diskutēts par aktualitātēm ortožu jomā.

9.

Padome vienojas nākamo sanākumi sasaukt aprīlī.

Protokolēja: NONPO pārstāvju padomes sekretāre

V. Grigāne-Drande

Protokolu apstiprināja: NONPO pārstāvju padomes priekšsēdētājs:

M. Karnītis